



MILJØ-  
DIREKTORATET



STATENS  
NATUROPPSYN

# Kontrollbarhet av vilkår i dispensasjoner

Ole Morten Sand  
Seniorrådgiver Statens naturoppsyn

# Tema med sterke følelser....

adressa.no NYHETER SPORT KULTUR ØKONOMI MENINGER TV NYTTIG Å TEÅ

**Nyheter** Oppdraget Trondheim Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag Mer

## 22 dekk ble punktert

Samtlige dekk på bilene til Statens naturoppsyn ble punktert i helgen.

Statens naturoppsyn gjennomførte lørdag og søndag en kontroll av motorisert ferdsel i Skarvan og Røhdalen nasjonalpark. Da de kom tilbake til parkeringsplassen i Selbu ved 15-tiden søndag, var det boret hull i dekkene på fire biler og tre tilhengere - i alt 22 dekk.



Sør-Trøndelag

To biler koll bru  
Mesta sendt til ulv



**Følelsesstyrt ferdse**

Mer ulovlig snøscooterkjøring?

## SNO tar seg til rette



Sør-Trøndelag Distriktet rundt Kultur Sport eAvis ST - MENY

• Stor stein rullet ut i kjørebane

## Ulovlig scooterkjøring: - Å kalle det en «alvorlig forbrytelse» blir for dumt



ST-DEBATT



**To personer fra Valdres er bøtelagt for ulovlig snøscooterkjøring i vinter**



**SNO kontrollerte snøskutespør i Valdres - flere områder pekte seg ut med gjentakende ulovligheter**



**Sju av ti ønsker bedre kontroll med snøscootere**

Vi har støtte i befolkningen

# Naturoppsynsloven

- Med lov 21. juni 1996 nr. 38 om statlig naturoppsyn (naturoppsynsloven), fikk vi den første helhetlige lovgivning om tilsyn og kontroll med den del av miljøforvaltningens lovgivning som er knyttet til bærekraftig bruk og vern av naturmangfold og utmark.
- Loven la grunnlaget for opprettelsen av Statens naturoppsyn (SNO) som tilsynsmyndighet.

# Kontroll

- Med kontroll menes undersøkelse av om regelverk overholdes.
- Kontrollen kan rettes mot både personer og virksomheter.
- Forvaltningsmessig kontroll er ikke avhengig av noe konkret mistankegrunnlag, men kan skje rutinemessig for å undersøke om aktivitet eller virksomhet skjer i henhold til de regler som gjelder på området.
- Kontroll kan også foretas i forebyggende øyemed.

# Oppsynets fullmakter jf. lovens § 3

- a) stanse personer, kjøretøy og fartøy
- b) kreve fremlagt tillatelser, dispensasjoner mv. [...]
- c) kreve opplysninger om navn, fødselsdato, registrert adresse og [...]
- d) kreve adgang til private veier, og ved mistanke om [...]
- e) gjennomføre lyd- og bildeopptak og andre dokumentasjonstiltak [...]
- f) bortvise personer eller pålegge fjerning av kjøretøy, [...] for å stanse pågående ulovlig adferd [...].

# Formålsbestemmelsen

*«Formålet med denne lov er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen».*

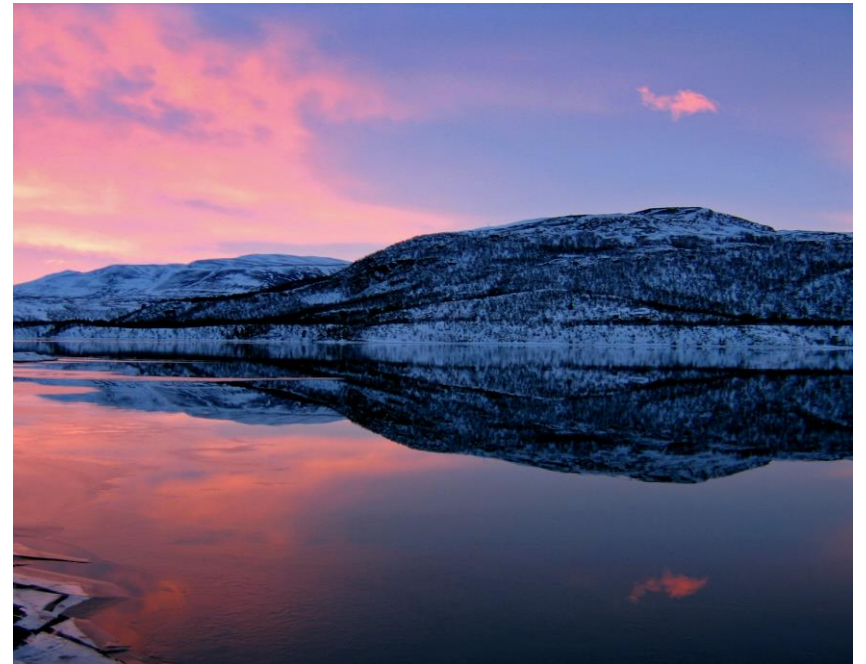


Foto: Torkjell Morset, SNO

# Hva er utgangspunktet for loven?

- Det fremgår av lovens forarbeider at utgangspunktet for reguleringen av motorisert ferdsel i utmark er å søke å begrense ferdselen til formål og behov som har **en allment akseptert nytteverdi**, og derved begrense unødvendig kjøring og fornøyleskjøring.
- Har fornøyleskjøring fått en utvidet og ny mening som allment akseptert?

# Aktsomhetsbestemmelsen, § 8

*«Motorferdsel i utmark og vassdrag skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.»*



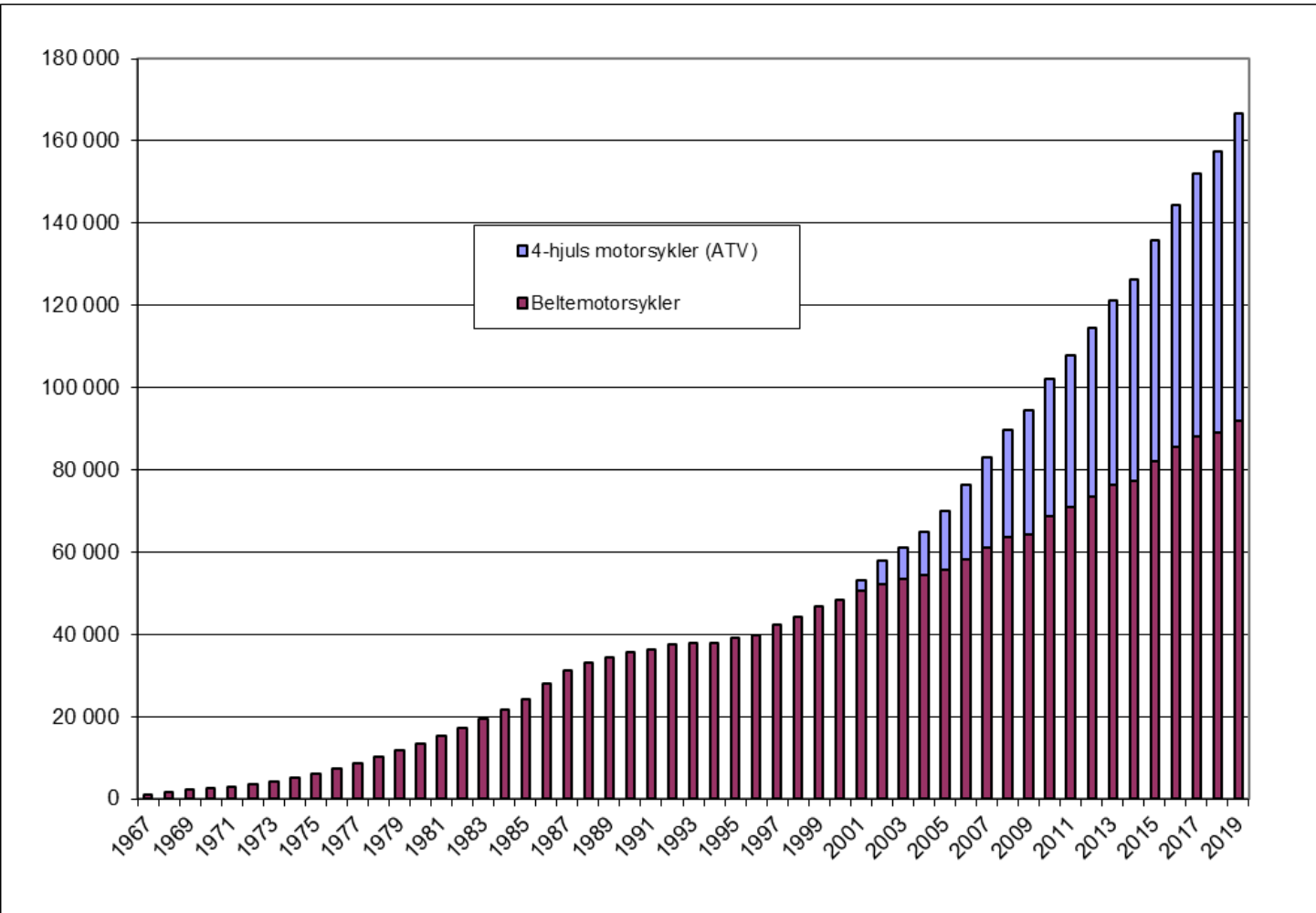
Foto: Carl Nordberg, SNO





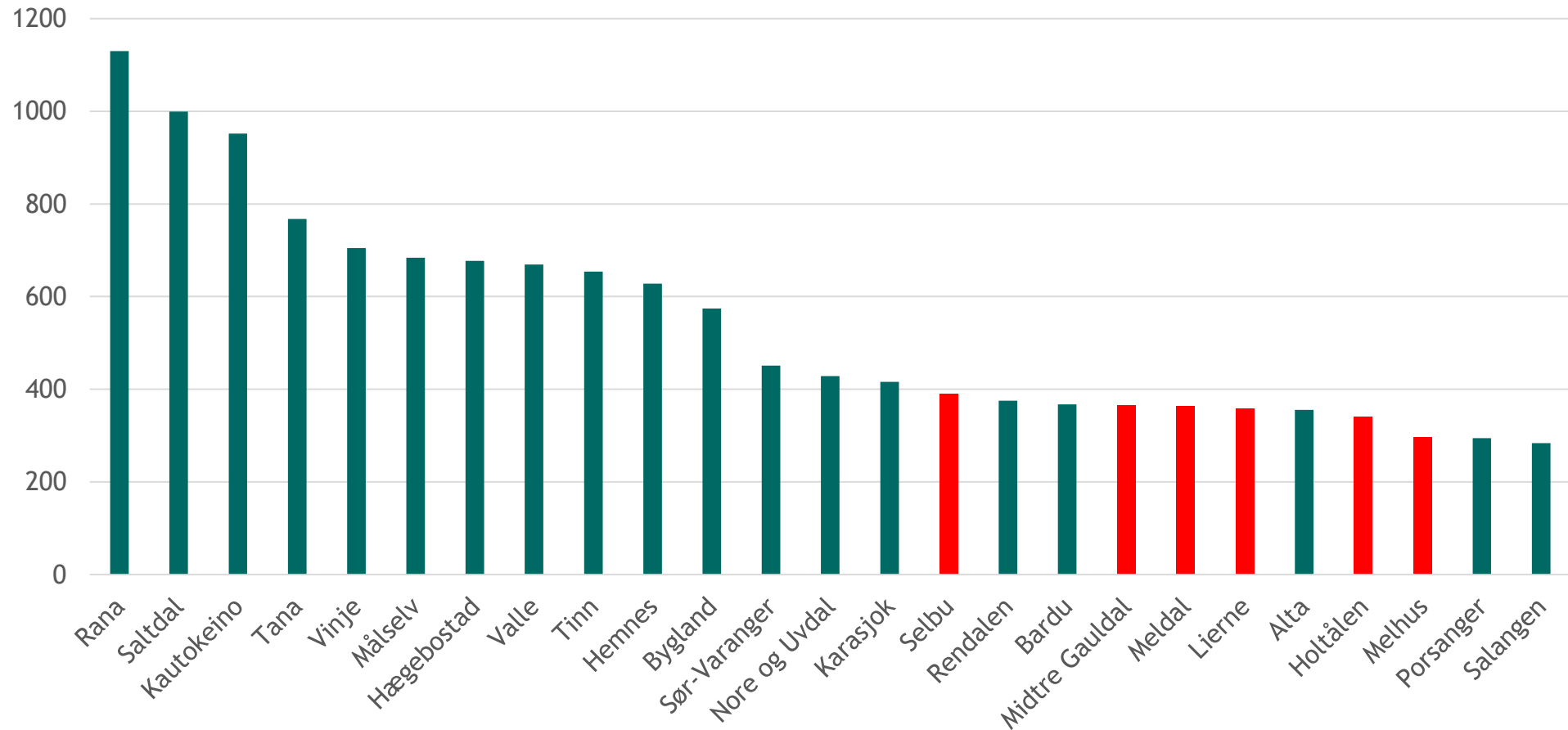
## Motorferdselsloven er en «nei» lov

*§ 3.(forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag).* I utmark og vassdrag er motorferdsel ikke tillatt med mindre annet følger av denne lov eller vedtak med hjemmel i loven.

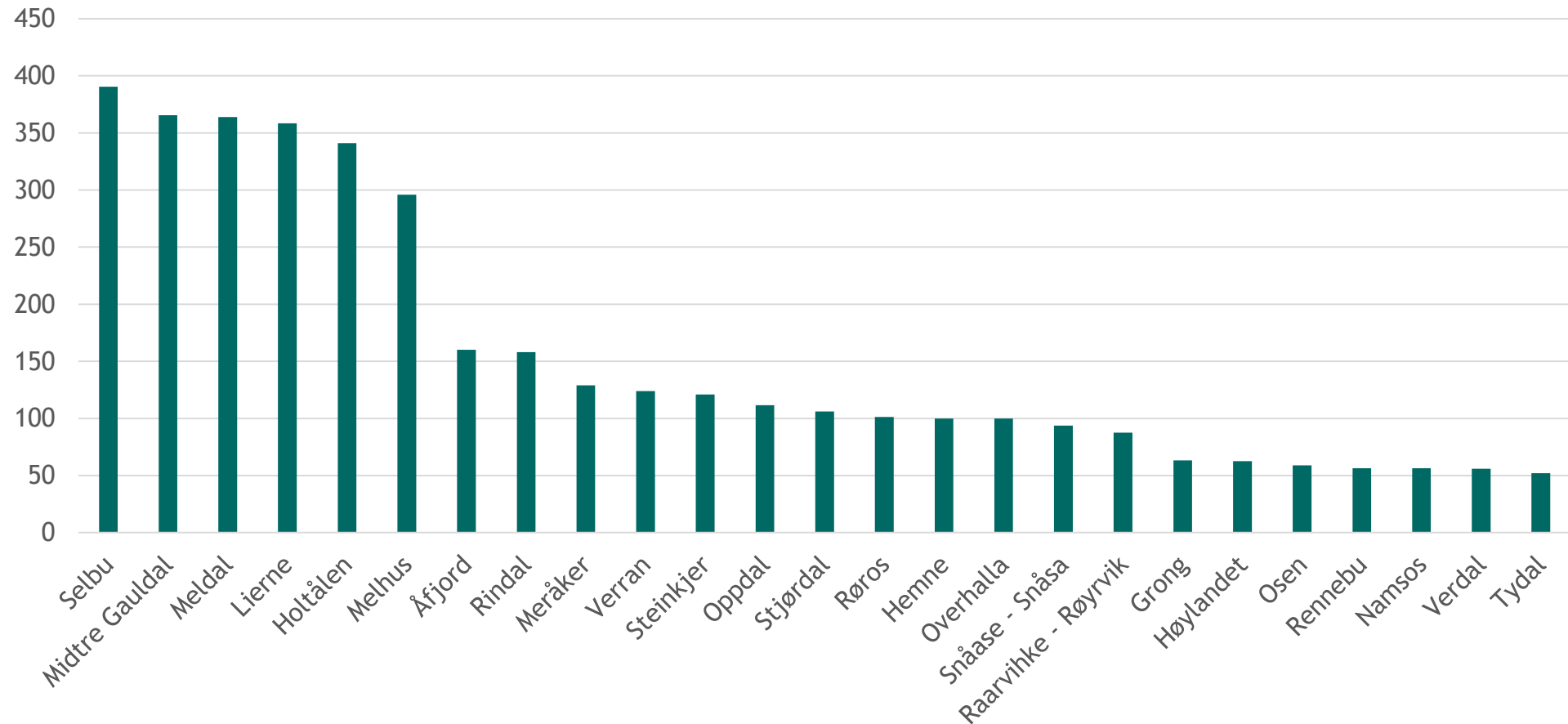


Hvordan har utviklingen vært angående kjøretøy i utmarka?

# 25 på topp i KOSTRA - Norge



# 25 på topp i KOSTRA - Trøndelag



# 7 ulike hjemler for motorferdsel i utmark

1. Kjøring med direkte hjemmel i mfl. § 4
2. Kjøring med direkte hjemmel i Nasjonal forskrift §§ 2 og 3, jf. motorferdselloven § 4a.
3. Kjøring med hjemmel i kommunal forskrift om løyper for fornøyleskjøring med snøscooter, jf. motorferdselloven § 4a
4. Kjøring med hjemmel i kommunale forskrifter for fly og båt, jf. Motorferdselloven § 5
5. I Finnmark og Nord-Troms hjemmel i forskrift for snøscooterløyper i utmark og islagte vassdrag, jf. motorferdselloven § 5, 3. ledd
6. Hjemmel i forskrift om isfiskeløyper, jfr. Nasjonal forskrift § 8
7. Hjemmel i enkeltvedtak etter søknad, motorferdselloven §6 og nasjonal forskrift §§ 5 og 6

# Dispensasjoner/tillatelser

- Bruk av vilkår for å redusere ulemper og skader for miljø og mennesker
  - Antall turer
  - Bestemte tidsrom
  - Bestemte løyper og traseer
  - M.v.
- Viktig med etterprøvbare tillatelser som kan kontrolleres
- Tillatelser skal være med på turen og vises frem til politi/oppsyn.



Foto: Mogens Lorentzen, SNO

# Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

§ 5. Etter skriftlig søknad kan kommunestyret gi tillatelse til bruk av snøscooter for:

a) fastboende som i ervervsmessig øyemed vil påta seg

- transport mellom bilveg og hytte,
- tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag,
- transport for massemedia på reportasjeoppdrag,
- transport av funksjonshemmede,
- transport av ved,
- transport etter dispensasjon i medhold av denne forskrifts § 6,

b) funksjonshemmede,

**c) eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a,**

d) kjøring i utmarksnæring for fastboende,

e) transport av ved utover det som følger av denne forskrifts § 3 første ledd bokstav g,

f) gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner.

Tillatelse kan kun gis for transport til bestemte turmål og langs nærmere bestemte traseer dersom kommunen anviser slike.

# Gjør det enkelt!

**SØKNAD OM MOTORFERDSEL I UTMARK**  
For scooter bør det sikres minst 12 dager før kjøring skal skje. For bormark bør det sikres 4 uker før kjøring.

Dato: 03.01.18	Søker: Gunnar Aan
Postev: 7820 Spillum	Adresse: Bangsjøen
Type kjøretøy/ fartøy / evt reg.nr	egen snøskuter

Søknaden gjelder / formål : (Hv lov om motorført ferdseil i utmark av 18.6.77 og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på tilagte vassdrag av 13.3.88) :

**Snøskuter** : (Ferdstiltens § 6) persontransport og bagasje/materiell

Grunneiers godkjenning av kjøringen forutsettes :

Dato:	Sign.	
10.04.18	Statsskrep	 

Nærmere beskrivelse av formål /behov :



Kjøre med egen snøskuter på snøfjere fra grense i Overhalla kommune langs vestsiden av Bangsjøen i Steinkjer kommune og fram til Snåsa grense. Hensikten er å komme fram til langstribet hytte på Snåsa side. Søknaden gjelder persontransport og kjøring av bagasje og utstyr/materiell på omgitt strøking. Hytten ligger i Bangsjøen naturreservat.

**Kommunens vedtak** (dersom dette ikke uttrykkes i eget brev)  
I medhold av lov om motorferdsel i utmark (20.6.77) § \_\_\_\_, eller nasjonal forskrift (nr 8 (2)). Vedtaket kan påklages til forvaltningsloven. Klagefrist er 3 uker. Klage sendes Steinkjer kommune, pb 1586, 7720 Steinkjer

Dispensasjon for persontransport gis i henhold til søknad, gjelder 6 turer hvert år og er gjeldig ut 2018. Kommunens kjørebok må fylles ut før hver tur starter, og medbringes sammen med dispensasjon på hver tur. Kjøring er ikke tillatt mellom kl 23.00 og 06.00. Tilatelse forutsetter grunneiertyllatelse og dispensasjon fra vernerforskriften. Det vises til brev fra fylkesmannen gitt 13.03.15, medtatt av sakskodehandler 18.04.15.  
 Det er ikke forventet at kjøringen vil medføre vesentlig skade på naturmiljøet. § 9-12 i naturangbudsloven vurderes ivarett.  
 Regil av fylkesmannens kjørebok må hvert år sendes inn til Steinkjer kommune, serviceboks 2080, 7720 Steinkjer innen 01.06. hvert år. Snøskuterregistrering varer fra 1. november til og med 30. april.

Saknr : 2018/5082	Dato: 03.04.18	Saksbehandler: 	Stempele: 
-------------------	----------------	--	---

Personalia

Hjemmel

Grunneiertyllatelse

Beskrivelse av kjøreløi og formål

Villkår

TURN R.	Tur Dato, start kl., underskrift	Retur Dato, start kl., underskrift
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Naturoppsyn.no



# <http://www.miljokommune.no/>

- Veiviser i kommunal miljøforvaltning
- Oversikt over kommunens myndighet og plikt
- Oppgavehjelp til saksbehandlingen
- Ferdige maler for dispensasjoner

# Rundskriv T-1-96

## 7.3.3 Felles regler for tillatelser, § 7

### Bør, og som hovedregel

- For alle dispensasjoner etter forskriftens §§ 5 og 6 bør det settes vilkår om at tillatelsen skal gjelde et bestemt tidsrom og som hovedregel bare for en bestemt eller et bestemt antall turer

### MÅ

- Dispensasjon og vilkår må utformes slik at de er kontrollerbare for politi og oppsyn.

# Hva ønsker oppsynet



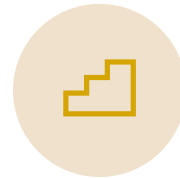
KRAV OM Å FØRE  
KJØREBOK, GJERNE  
MED ANTALL TURER



KART OVER TRASE



NAVN PÅ DE  
TILLATELSEN  
GJELDER



OPPSTARTDATO OG  
SLUTT



BESKRIVE HVA  
TILLATELSEN  
GJELDER, HVA ER  
TILLATT



KRAV OM SLEDE

# MFL § 5b, jervebåser og åte

- Merknader til forskriften § 5b
- Av hensyn til kontrollerbarhet og erfaringsinnhenting **stilles krav om føring av kjørebok, der opplysninger om når, hvem og hvor man har kjørt skal framgå. Kjøreboka skal framvises på forespørsel til naturoppsynet. Antall turer det kan kjøres skal framgå av tillatelsen**, og normalt vil utkjøring av åtebu og bås kun kreve én transporter pr. lisensfellingsperiode. Åte vil kreve flere turer pr. periode, men vil avgrenses ved kommunens tillatelse, slik det fremgår av forskriften.

# Spørsmål?









